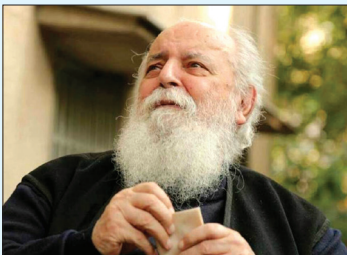

ناگهان شعر

هوشنگ ابتهاج

شعر اول

امروز نه آغاز و نه انجام جهان است
ای بس غم و شادی، که پس پرده نپاen است
گر مرد ره‌ی غم‌مخور از دوری و دیری
دانی که رسیدن هنر گام‌زمان است
تور هرودیرینه سر منزل عشقی
بنگر که ز خون توبه هر گام‌نشان است
آبی که بر آسود، زمینش بخورد زود
دریا شود آن رود که پیوسته روان است
از روی تودل‌کنندم آموخت زمانه
این دیده از آن روست که خونا به فشان است
در او دریا که در این بازی خونین
بازیچه ایام دل آدمیان است

شعر دوم

چنداین شب و خاموشی؟ وقت است که بر خیزم
وین آتش خندان را با صبح بر انگیزم
گر سو ختم باید افروختم باید
ای عشق بز ن در من کز شعله نپز هیزم
صد دشت شقایق چشم در خون دلم دارد
تا خود به کجا آخر با خاک در آمیزم
چون کوه نشستم من با تاب و تب نپهان
صد زلزله بر خیزد آنگاه که بر خیزم
بر خیزم و بگشایم بند از دل پر آتش
وین سیل‌گذار را از سینه فرو ریزم
چون گریه گلو گیر داز ابر فرو بارم
چون خشم رخ افروزد در صاعقه آویزم
ای سایه! سحر خیزان دلواپس خور شیدند
زندان شبلید باید بگشایم و بگریزم

هنری

انتشار پوستر نمایش
«خروس لاری»

همزمان با رونمایی از پوستر، عوامل نمایش خروس لاری به نویسندگی مهدی زندیه و کارگردانی حسین دیردار معرفی شدند. به گزارش مشاور امور رسانه نمایش، «خروس لاری» به نویسندگی مهدی زندیه و کارگردانی حسین دیردار از ۲ مهر ماه ساعت ۲۰ در سالن سایه مجموعه تئاتر شهر به روی صحنه می‌رود. محمدولی فروتن، مرزیه صدراپی، مریم‌مشهور، فاطمه رحمانی، بی‌تا طایی، علیرضا گیلوری، علیرضا سعادت و یعقوب صباچی بازیگران نمایش خروس لاری هستند. در خلاصه داستان نمایش «خروس لاری» آمده است: «دختر یک خانواده پس از تحصیلمش در تهران، به شهر خود بازمی‌گردد. او ۳ سال قبل شیرینی خورده‌یکی از اهالی محل بوده است. این در حالی است که اکنون او دلباخته‌یکی از اساتید خود شده‌است. این موضوع باعث درگیری برادر کوچک دختر با برادر نامزدش می‌شود که مرگ برادر نامزدش را به همراه دارد». علاقه‌مندان جهت کسب اطلاعات بیشتر و تهیه و رزرو بلیت می‌توانند به سایت تیوال مراجعه کنند.

علط نویسیم

حسب الفرمان

«فرمایش» واژه فارسی است و افزودن الف و لام عربی بر آن جایز نیست: نمونه غیر معیار: قورچی باشی که دوسال بود در آذربایجان قشلاق داشت حسب الفرمان همایون به‌پایه سریر اعلی آمده در مازندران سعادت بساط بوسی دریافت (اسکندر، بیگ تاریخ عالم‌آرای عباسی ۱۰۶۵). در فارسی فصیح باید این ترکیب را بدون الف و لام به کار ببریم یا از مترادف‌های مناسب دیگر مانند «به‌موجب فرمان و...» استفاده کنیم. چنان که در نمونه زیر از این قبیل است: عکس‌العمل حکیم‌باشی در برابر انعام مخدوم... [که] فراش خلوت به‌موجب فرمان برای وی آورد (یوسفی، یادداشت‌ها ۳۱). برگرفته از «فرهنگ در دست نویسی سخن»، تألیف استاد حسن انوری

زَره‌ای ناب فرهنگ و ادب ایران

پرونده‌ای درباره زنده‌یادان دکتر عبدالحسین زرین کوب

و دکتر عباس زریاب خویی که آثار کم‌نظیر شان همچنان از علاقه‌مندان دل می‌رباید

پیش روی مخاطب می‌گذارد. کتاب «دیدار با کعبه‌جان»، یکی از کتاب‌های خوش‌خوان درباره خاقانی شروانی، شاعر پیچیده گوی قرن ششم هجری است. «بحر در کوزه» درباره اندیشه مولانا یحی می‌کند و تعدادی از تمثیل‌ها و حکایت‌های مولانا در مثنوی معنوی را شرح می‌دهد و «پله پله تا ملاقات خدا» هم از زندگی مولانا و تاریخ تصوف، به‌خواننده اطلاعاتی می‌دهد. اما یکی از آثار مهم ادبی دکتر زرین کوب که شاید کمتر به آن پرداخته شده، «حدیث خوش سعدی» است که تصویری از شیراز در روزگار سعدی از جمله طرز زندگی مردم شیراز، اخلاق حاکمان و حمله مغول‌ها به این شهر به دست می‌دهد و زندگی سعدی از کودکی تا بزرگ‌سالی را روایت می‌کند. «از کوچه‌رندان» هم کتاب‌مشهور استاد زرین کوب در باب حافظ شیرازی، زندگی و غزلیات اوست که جزو کتاب‌های پر فروش ادبی هم‌هست. این‌روزها برای اهالی ادبیات، تاریخ و فلسفه از کتاب‌های مرجع و مهم‌است؛ آثاری که نه تنها با گذشت زمان گردی به‌رویشان نمی‌نشیند، بلکه هر روز پرقدرو قیمتشان افزوده می‌شود. در ادامه، بیشتر از این دوشخصیت بزرگ خواهید خواند.

زرین کوب و کتاب‌های دلنشین اش

«از کوچه‌رندان»، «بحر در کوزه»، «دیدار با کعبه جان»، «با کاروان حله»، «پله پله تا ملاقات خدا» و... نام هر کدام از این کتاب‌ها، از دل شعرهای کهن فارسی بیرون کشیده شده‌اند. دکتر عبدالحسین زرین کوب، استاد فرهنگ، ادب و تاریخ معاصر ایرانی است که آثارش جایگاه والایی در میان اهل ادب و اندیشه دارد. او در ۲۹ اسفند ۱۳۰۱ در بروجرد به دنیا آمد و در ۲۴ شهریور ۱۳۷۸ دیده از جهان فروبست. یکی از جنبه‌های مهم تأثیر گذاری دکتر زرین کوب، نقد ادبی و تحلیل آثار کلاسیک ادب فارسی است. کتاب‌های او در این زمینه، مرجع و راهنمای دانشجویان و علاقه‌مندان به ادبیات فارسی است. کتاب «با کاروان حله» چند مقاله درباره شخصیت‌های برجسته ادب کلاسیک فارسی از جمله رودکی، خیام، حافظ و ابن‌یمین فریومدی

زریاب خویی: از خوی تا ماینز

من در ۱۵ ذی‌القعدة ۱۳۳۷ هجری قمری به دنیاآمده‌ام. این تاریخ را ادبی مرحوم من که تنها فرد باسواد در میان اقوام نزدیک ما بود در پشت قرآن‌خواندگی نوشته بود و مطابق است تقریباً با بیست و دوم تیر ماه ۱۲۹۸ هجری شمسی». این جمله‌ها را استاد زریاب خویی در زندگینامه خودنوشت خود درباره زمان به دنیا آمدنش نوشته است. استاد زریاب خویی، مورخ، ادیب،

در یغازریاب و در یغاز فرهنگ ایرانی! همان‌طور که گفته شد استادان زرین کوب و زریاب خویی هم‌دوره و هم‌عصر یکدیگر بودند و با هم مرادوت بسیاری داشتند. در شماره ۱۰۴ مجله بخارا

نادره کاران
بخشی ۱۰

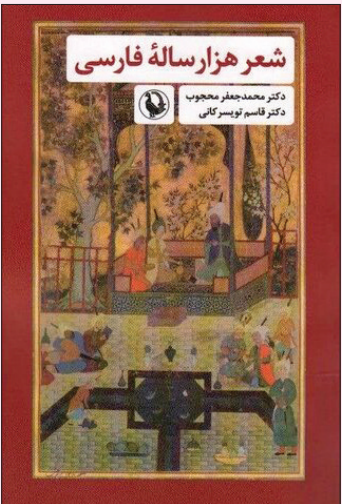
نسخه‌شناس، نویسنده و مترجم نامدار ایرانی بود. او پس از گذراندن تحصیلات ابتدایی در خوی، در سال ۱۳۱۶ برای تحصیلات حوزوی به قم رفت. زریاب در فلسفه شاگرد امام خمینی (ره) بود. بعد از آن به تهران رفت و دست‌روز گار او را به کتابخانه مجلس شورای ملی رساند و بعدها بورس مطالعاتی بنیاد هومبولت کشور آلمان به او تعلق گرفت. زریاب خویی در سال ۱۳۳۹ از دانشگاه یوهانس گوتنبرگ در شهر ماینز در رشته‌های تاریخ و فلسفه درجه دکتري گرفت. او در دهه ۴۰ شمسی به ایران آمد و در دانشکده ادبیات دانشگاه تهران به تدریس تاریخ، ادبیات فارسی، فلسفه، ادبیات عرب و زبان‌شناسی مشغول شد. تألیف‌ها و ترجمه‌های زندیاد زریاب خویی وزن قابل توجهی در حوزه فرهنگ، ادب و فلسفه دارند. از جمله مهم‌ترین آثار این شخصیت بزرگ می‌توان به این کتاب‌ها اشاره کرد: ترجمه کتاب‌های «تاریخ فلسفه» و «ذات فلسفه»، نگارش اطلس تاریخی ایران، تاریخ ساسانیان، نگارش مدخل‌های بسیار در دانشنامه جهان اسلام و دایرة‌المعارف بزرگ اسلامی. استاد زریاب خویی در ۱۴ بهمن ۱۳۷۳ در ۷۵ سالگی چشم از جهان فروبست.

در یغازریاب و در یغاز فرهنگ ایرانی!

همان‌طور که گفته شد استادان زرین کوب و زریاب خویی هم‌دوره و هم‌عصر یکدیگر بودند و با هم مرادوت بسیاری داشتند. در شماره ۱۰۴ مجله بخارا

انتشار «شعر هزار ساله فارسی» پس از ۶۰ سال

دسترسی ناشر به کتاب «شعر هزار ساله فارسی» از طریق فرزند و نوه مرحوم محبوب صورت گرفته است که دست‌نوشته آن را در میان کاغذهای قدیمی پدرشان یافته‌اند. به گزارش مهر، کتاب «شعر هزار ساله فارسی» نوشته مشترک محمدجعفر محبوب و قاسم تویسرکانی که توسط نشر مروارید منتشر شده است به ترتیب زمانی از روزگار و شعرو دکی و ابوشکور بلخی شروع می‌کند و با صائب و هاتف به پایان می‌رسد. پشت جلد کتاب نوشته است: «در نیمه نخست دهه ۱۳۴۰ محمدجعفر محبوب و قاسم تویسرکانی دو استاد بسیار فاضل و شعریوه دانشسرای عالی (دانشگاه تربیت معلم و دانشگاه خوارزمی بعدی) به اتفاق یکدیگر تلاش کردند تا تحلیل و منتخبی شایسته از شعر کهن فارسی، از رودکی سمرقندی تا هاتف اصفهانی فراهم آورند و در دسترس دانشجویان و علاقه‌مندان ادبی قرار دهند. این منتخب که متأسفانه پس از آن هیچ‌گاه باز نشر نشد، کتاب خواندنی حاضر است که در آن گزیده‌ای از سروده‌های سی و یک سراینده در یک دوره هزار ساله، همراه با تحقیق و تفحص دقیق در زندگی و آثار هر شاعر به‌دوستان آن شعر ایران و قلمرو فرهنگ ایران عرضه می‌شود.» دسترس ناشر به این کتاب ناباب از طریق شهرزاد محبوب فرزند محبوب و مرجان مغربی کتابدار دانشگاه تهران و نوه محبوب صورت گرفته است که دست‌نوشته آن را در میان کاغذهای قدیمی پدرشان یافته‌اند. در این کتاب پس از سخن نخستین به ترتیب زمانی به رودکی، ابوشکور بلخی، فرخی، عنصری، منوچهری، فردوسی، قطران، فخرالدین گرجانی، باباطاهر عریان، اسدی طوسی، ناصر خسرو، ابوالفرج رونی، مسعود سعد، عمر خیام، معزی، سنایی، انوری، خاقانی، رشیدالدین وطواط، سوزنی، سید حسن غزنوی، جمال‌الدین، نظامی، عطاری، کمال‌الدین، مولوی، سعدی، حافظ، جامی، صائب و هاتف پرداخته شده است. طبعاً میزان مطالب و نمونه‌های اشعار در شاعران ذکر شده برابر نیست، اما روند و نحوه توضیح و معرفی، برای خواننده روشن‌کننده شرایط و روزگار و ویژگی‌های کلام شاعر است. در پایان کتاب نیز جدولی است که مآخذ مطالب آورده شده که برای مراجعه دانشجویان و پژوهشگران و علاقه‌مندان مفید خواهد بود؛ همان‌طور که این نوشته منتشر نشده دو استاد بزرگ هرگز ندیده، دیوارهای فاصله زمانی و عدم درک محضر آن دورا برداشت. در میان خطوط و سطرهای کتاب، طرح در سه‌های آینده دختر کاتم را می‌دیدم که لازم است با شیرینی و ارزش گنجینه کلام گذشتگان آشنا باشند و بشوند، لازم است از پس دیوار نسل‌ها و هزاره‌ها دست‌های هر را بگیریم، ما چاره‌ای جز پیش رفتن نداریم. «تاریخ هزار ساله شعر فارسی» در قطع رقی با جلد شومیز در ۲۸۶ صفحه و با قیمت ۲۲۰ هزار تومان توسط نشر مروارید در بازار نشر عرضه شده است.

ادبی

رونمایی از پوستر جایزه جهانی
«شهر شعر»

نشست خبری جایزه جهانی «شهر شعر»، روز دوشنبه ۲۶ شهریور ماه با حضور میلاد عرفان‌پور دبیر اجرایی، محمد مهدی سیار دبیر علمی و مرتضی امیری اسفندقه عضو شورای سیاست گذاری رویداد «شهر شعر» و تعدادی از خبرنگاران و اهالی رسانه در ستاد سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران برگزار شد.

آغاز فرایند اجرایی

به گزارش ایسنا، در ابتدای این نشست میلاد عرفان‌پور، دبیر اجرایی رویداد «شهر شعر» با بیان این که شعر در ایران شناسنامه و هویت ماست، اظهار کرد: «بدون اغراق و تعصب شعر اولین و مهم‌ترین هنر ایرانیان است و شاعران ایرانی قله‌های آن را فتح کرده‌اند. مادر هیچ هنر دیگری نمی‌توانیم خود را رتبه نخست در جهان بدانیم، ولی در شعر سرمان را بالا می‌گیریم و می‌گوییم ایران مهد شعر است.» وی اضافه کرد: «با وجود این که کشور مان، کشور شعر است، امروز جایگاه مناسبی در سیاست گذاری و بودجه ریزی‌ها برای شعر نمی‌بینیم. سهم شعر از بودجه‌های فرهنگی ناچیز و تعجب‌آور است. جمع بودجه‌ای که در کشور مصرف شعر می‌شود، یک سوم بودجه یک فیلم سینمایی معمولی است. این در حالی است که مادر جهان به شعر شناخته می‌شویم و جهانیان شاعران بزرگ ما را ستوده‌اند».

دبیر رویداد «شهر شعر» افزود: «رویداد «شهر شعر» در آستانه روز شعر و ادب پارسی و بزرگداشت استاد شهریار سما آغاز به کار می‌کند و مهلت ارسال آثار تا ۳۰ آبان ماه خواهد بود. یک ماه پس از این تاریخ نیز آیین اختتامیه با اهدای جایز برگزیدگان بر گزار می‌شود. سامانه farhangsara.ir برای دریافت آثار شرکت‌کنندگان معرفی می‌شود و هر شاعر می‌تواند حداکثر سه اثر و در بخش شعر کوتاه حداکثر ۱۰ اثر ارسال کند».

موسیقی

برگزاری اختتامیه جشنواره

ملی سرود فجر

مراسم اختتامیه جشنواره ملی سرود فجر در تالار وحدت برگزار شد. به گزارش ایسنا، در ابتدای مراسم حامد جلیلی، دبیر جشنواره ملی سرود به قرائت یک متن پرداخت که به بخشی از آن اشاره می‌کنیم: «این جشنواره در ۴ مرحله برگزار گردید؛ مرحله نخست با ثبت نام بیش از ۸۰۰ گروه برگزار شد و در نهایت با ۸۰ گروه وارد مرحله اجرایی منطقه‌ای شدیم. در مرحله منطقه‌ای نیز در چهار شهر اصفهان، مشهد، میناب و تهران از سرتاسر ایران گروه‌ها حضور یافتند و به صورت زنده در مقابل داوران اجرا کردند. ۲۸ گروه منتخب این مرحله حدوداً ماه‌مهر تا شهریور دبیر خانه جشنواره آثار ویژه خود را برای جشنواره ملی سرود فجر اتولید کردند؛ چون طبق اصول اختتامیه جشنواره قرار بود در اوایل تیرماه برگزار گردد که به دلیل شرایط کشور و انتخابات ریاست جمهوری به اواخر شهریور و هم اکنون انتقال یافت. نکته قابل توجه این است که برای اولین بار در جشنواره‌های کشور، گروه‌های سرود موظف هستند همه را با کسرت و موسیقی زنده، اجرا داشته باشند». همچنین حجت اشرف‌زاده در این برنامه به اجرای سه قطعه موسیقی پرداخت. برگزیدگان این جشنواره به شرح زیر هستند: برنده بخش هم‌آوازی سرود گروه هریبون از اهواز / برنده بخش هم‌آوازی کر گروه کرال از مشهد / برنده بخش هم‌رهبری گروه امین زینعلی از کرمانشاه و گروه یاقوت از اصفهان، شایسته تقدیر. در بخش صدا، گروه مهر آوا از مشهد، شایسته تقدیر. برنده بخش جایزه ایران گروه آفاق از آذربهر / برنده بخش جایزه نور گروه موعود از مشهد / برنده بخش سرو سرود گروه جوانه‌ها از مشهد / برنده بخش بهترین رهبری گروه امین زینعلی از کرمانشاه / برنده بخش خلاقیت و نوآوری گروه آوای میناب از استان هرمزگان / برنده جایزه رویش گروه سرود اسوه از تهران / برنده جایزه بهترین شعر، محمد رضا داری از گروه نوای مهر از شهر کرد / برنده جایزه تک‌خوان، پوری اسدی از گروه شهید فانی لارستان.